

Kysymysklinikka tiedon käyttäjille: ajankohtaista tietojen oikeellisuudesta

17.2.2026

Tietoa tilaisuudesta

- Tilaisuus on tarkoitettu tiedon käyttäjille ja heidän järjestelmiensä kehittäjille.
- Tilaisuudessa ei käsitellä yksittäiseen toimialaan tai käyttäjään liittyviä erityispiirteitä.
- Kysymyksiä voi esittää tilaisuuden aikana pyytämällä puheenvuoroa tai kirjoittamalla kysymyksen tilaisuuden keskusteluun.
- Tilaisuus tallennetaan. Tallenne sekä esitysmateriaali julkaistaan tilaisuuden jälkeen tulorekisteri.fi -sivuilla.

Sisältö

- Kysymysklinikoiden tarkoitus ja ennakkokysymysten esittäminen
- Prosessiin liittyvät kysymykset
- Tietolupaan liittyvät kysymykset
- Tietojen jakeluun liittyvät kysymykset

An aerial photograph of a frozen body of water, possibly a lake or sea. A prominent, dark, winding channel or crack runs diagonally across the frame, from the bottom left towards the top right. The ice surrounding the channel has various textures and shades of blue and white, suggesting different thicknesses or perhaps snow patches. The overall tone is cold and desolate.

Kysymysklinikoiden tarkoitus

Kysymysklinikoiden tarkoitus

- Tulorekisteriyksikkö järjestää kysymysklinikoita **tietojen oikeellisuuden muutoksista** tiedon käyttäjille ja kehittäjille.
 - Tarkoitettu tukemaan tiedon käyttäjien omien järjestelmien ja prosessien kehitystä.
 - Klinikoissa käsitellyistä kysymyksistä muodostuu kaikkien saatavilla oleva vastauspankki.
- Klinikat pidetään tiistaisin 12–13, ja niihin voi esittää kysymyksiä ennakoon aina edellisen viikon torstaihin asti. Sen jälkeen tulleet kysymykset käsitellään seuraavassa klinikassa. Kevään klinikat pidetään:
 - **17.2.**, 17.3., 14.4. ja 12.5.2026.

Kysymysten esittäminen 1/2

- Aiheeseen liittyviä kysymyksiä voi esittää Webropol-lomakkeella. Lomakkeen osoite: <https://link.webropol.com/s/oikeellisuus-jakelu>
- Lomakkeen osoitetta voi jakaa eteenpäin esimerkiksi tietojen jakelussa käytettävien järjestelmien kehittäjille.
- Jos kysymys on hyvin toimiala- tai järjestelmäriippuvainen, yksikkö saattaa vastata siihen sähköpostilla. Tämän vuoksi lomakkeella pyydetään yhteystiedot.

Kysymysten esittäminen 2/2

- Hyvä huomioida:
 - Kysymyksesi voi liittyä tekniseen dokumentaatioon, tietojen jakelun prosessiin tai esimerkiksi jaettujen kiistomerkintöjen tulkintaan.
 - Pyri muotoilemaan kysymykset niin, ettei niitä voida tulkita monella tavalla.
 - Hyödynnä keksittyjä esimerkkejä kysymyksen avaamiseen.
 - Viittaa tarvittaessa teknisiin dokumentteihin tai ohjeisiin niiden virallisella nimellä tai linkillä.
 - Numeroi kysymyksesi, jos esität useita kysymyksiä kerralla.
- Klinikassa käsitellyt kysymykset vastauksineen julkaistaan tulorekisterin [verkkosivuilla](#).
- Julkaistun teknisen dokumentaation löydät [täältä](#).

An aerial photograph of a frozen body of water, possibly a lake or sea. A prominent, dark, winding channel or crack runs diagonally across the frame, from the bottom left towards the top right. The ice surrounding the channel has various textures and shades of blue and white, suggesting different thicknesses or perhaps snow and ice layers. The overall tone is cool and monochromatic.

Prosessiin liittyvät kysymykset

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 1/8

- **Voiko rekisteröity eli tulonsaaja kiistää ennen 2027 annettujen ilmoitusten tietoja?**
 - Kyllä voi. Tulonsaaja voi vaatia tulorekisteriä rajoittamaan tai oikaisemaan häntä koskevia tietoja ilman ajallista rajausta.
- **Kuinka nopeasti tulonsaajan pyyntöön tulee vastata? Kauanko kiiston ratkaisemiseen voi mennä?**
 - Tulorekisteriyksikön (rekisterinpitäjän) täytyy vastata rekisteröidylle ilman aiheetonta viivytystä kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Määräaikaa voidaan jatkaa enintään kahdella kuukaudella. Määräajan jatkaminen on perusteltava.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 2/8

- **Voiko tulonsaaja vaatia tietojen rajoittamista tai oikaisua ilman, että kiistää mitään yksittäistä tietoa ilmoituksella?**
 - Tämä riippuu kiiston luonteesta. Tulonsaaja voi kiistää häntä koskevien tulotietoilmoitusten sisällöstä yksittäisiä tietoja tai kaikki ilmoituksen tiedot. Hän voi lisäksi ilmoittaa ilmoitukselta puuttuvista tiedoista tai kokonaan puuttuvista ilmoituksista. Kokonaan puuttuvien ilmoitusten kohdalla ei ole mitään yksittäistä tietoa, johon vaatimus kohdistuisi.
- **Onko muutoksella vaikutuksia maksajien normaaliin korjausprosessiin? Onko kiistomerkintä niin sanottu viimesijainen toimenpide?**
 - Suorituksen maksajat voivat edelleen korjata ja mitätöidä ilmoituksia normaalisti. Yksikkö suosittelee, että virheistä ollaan ensisijaisesti yhteydessä maksajaan.
 - Tulonsaaja voi kuitenkin kiistää häntä koskevia tietoja ja vaatia niiden rajoittamista ja/tai oikaisua, vaikka maksajalle ei olisi virheestä esitetty vielä vaatimusta. Tällöin yksikkö tulee olemaan yhteydessä maksajaan, joka voi korjata tiedot normaalisti.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 3/8

- **Jatkossa maksaja tai Tulorekisteriyksikkö voi oikaista tiedon. Muodostuuko molemmista tilanteista uusi ilmoitusversio kuten nykyisin tietoja korjattaessa?**
 - Kyllä. Tulorekisteriyksikkö muodostaa samoja sääntöjä noudattaen korvaavan ilmoituksen oikaistessaan ilmoituksen tietoja.
 - Jos tiedon korjaaminen vaatii ilmoituksen mitätöintiä, antaa yksikkö uuden ilmoituksen samaan tapaan kuin maksaja antaisi.
- **Jos kiistomerkinnän sisältävä ilmoitus mitätöidään ja sen tilalle annetaan edelleen virheellinen uusi ilmoitus, pitääkö tulonsaajan kiistää tieto uudestaan vai asettaako yksikkö kiistomerkinnän tiedolle uudestaan?**
 - Yksikkö ei automaattisesti aseta kiistomerkintää uudelle ilmoitukselle. Jos korjaus ei vastaa oikaisuvaatimukseen, jatketaan asian käsittelyä maksajan kanssa.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 4/8

- **Varmistaako Tulorekisteriyksikkö, että jos yhden tiedon kiistäminen vaikuttaa myös toiseen tietoon, myös se muuttuu kiiston alaiseksi? Esimerkki: Tulonsaaja kiistää tammikuun palkan. Tammikuussa on ilmoitettu myös palkallista poissaoloa. Muuttuuko se myös kiistetyksi?**
 - Tulonsaaja kiistää ilmoitettuja tietoja tietokohtaisesti. Tietyissä tietoryhmissä kiisto koskee kokonaisuutta, mutta esimerkissä kuvatun kaltaisia johdettuja kiistoja ei ole toteutettu. Tulonsaajan tulee kiistää kaikki mielestään virheelliset tiedot.
- **Voiko maksaja korjata tai mitätöidä ilmoituksen, jonka tietoja Tulorekisteriyksikkö on oikaissut? Vaikuttaako annettu hallintopäätös tähän?**
 - Maksaja voi korjata ilmoitusta normaalisti. Myös ilmoituksen mitätöinti on mahdollista. Uusi ilmoitusversio / ilmoitus jaetaan normaalisti. Tulorekisteriyksikkö seuraa yksikön toimesta oikaistuihin ilmoituksiin tehtyjä muutoksia omassa prosessissaan.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 5/8

- **Jos kiisto on käsitelty loppuun ja sen tilaksi on annettu 7 - Tiedot oikaistu tulorekisterin toimesta, mistä tiedon käyttäjä tietää onko Tulorekisteriyksikkö korjannut tietoa vai onko alkuperäinen ilmoitettu tieto ollut oikein?**
 - Tila 7 esiintyy vain tilanteissa, joissa yksikkö on korjannut tietoa.
 - Jos alkuperäinen tieto olisi ollut oikein, kiisto katsottaisiin virheelliseksi ja käsittely päättyisi siihen ilman oikaisua.
- **Voiko Tulorekisteriyksikkö oikaista tiedon jakeluun vaikuttavaa tietoa? Jos yksikkö oikaisee tietoja, tehdäänkö niille samat vastaanoton tarkistukset kuin tuottajien antaessa ilmoituksia?**
 - Yksikön tekemiin oikaisuihin sovelletaan samoja vastaanoton käsittelysääntöjä kuin tiedon tuottajien antamiin ilmoituksiin ja tekemiin korjauksiin.
 - Yksikkö ei voi esimerkiksi oikaista maksupäivää, työeläkelaitoksen yhtiötunnusta tai vakuuttamisen poikkeustilanteen tyyppettä korvaavalla ilmoituksella. Oikaisu tehdään mitätöimällä virheellisiä tietoja sisältävä ilmoitus ja antamalla sen jälkeen uusi, oikaistut tiedot sisältävä ilmoitus.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 6/8

- **Mitä Tulorekisteriyksikkö tekee, jos maksajalta ei saada mitään vastinetta selvityspyyntöön tai maksajaa ei tavoiteta?**
 - Yksikkö voi käynnistää uhkasakkoprosessin (laki tulotietojärjestelmästä 21 a §), jos ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti ei ole vähäinen.
- **Jos Tulorekisteriyksikkö ei tavoita maksajaa, oikaistaanko ilmoituksen tiedot tulonsaajan vaatimuksen mukaisesti?**
 - Tiedot voidaan oikaista tulonsaajan antaman selvityksen perusteella. Jos tulonsaajan antama selvitys ei ole riittävä, tiedot voivat jäädä myös sillensä.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 7/8

- **Mitä tositteita tulonsaajalta edellytetään? Miten niiden aitous varmistetaan?**
 - Tulonsaajan vaatimuksen tueksi antamat tositteet voivat vaihdella kiiston kohteena olevan tiedon perusteella. Yleisimpiä tositteita tulee olemaan palkkalaskelmat, tiliotteet sekä työsopimukset.
 - Tositteiden käsittelyyn liittyvä prosessi ei ole vielä valmis, yksikkö ei tässä vaiheessa kerro tarkemmin siitä, miten tositteiden aitoutta tullaan arvioimaan.
- **Onko Tulorekisteriyksiköllä arviota kiistojen määrästä vuositasolla?**
 - Yksikkö on alustavasti arvioinut kiistojen määrän liikkuvan joissain tuhansissa kiistoissa vuodessa.
 - Määrään voivat vaikuttaa esimerkiksi erilaiset sosiaalisessa mediassa leviävät tulkinnat, maksajiin/käyttäjiin kohdistuvat tietomurrot, suurten maksajien ongelmat ilmoittamisessa sekä muut toimintaympäristön häiriöt.

Tietojen kiistäminen ja oikaisu 8/8

- **Kiistomerkinnän poistamisesta oli kirjattu lakiin:** *"Tulorekisteriin talletettu tieto siitä, että rekisteröity on vaatinut henkilötietojen käsittelyn rajoittamista tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan nojalla tai että tietosuojavaltuutettu on antanut määräyksen käsittelyn rajoittamisesta, poistetaan kuitenkin, kun käsittelyn rajoittaminen ei ole enää tarpeen."*

Onko Tulorekisteriyksikön tiedoista jälkikäteen mahdollista tarkistaa millä ajalla oikaisuvaatimus on rekisterissä ollut voimassa?

- Tieto ei ole tiedon käyttäjille nähtävissä. Tulorekisteriyksikkö on antanut asian käsittelystä hallinnollisen päätöksen. Lisäksi järjestelmän lokitiedoista asia on myös myöhemmin todettavissa säilytysaikojen puitteissa.

An aerial photograph of a frozen body of water, possibly a lake or river. A prominent, dark, winding channel or crack runs diagonally across the frame, from the bottom left towards the top right. The ice surrounding the channel has a textured, mottled appearance with various shades of blue and white. The overall scene is cold and desolate.

Tietolupaan liittyvät kysymykset

Tietolupaprosessi

- **Mitä toimenpiteitä tiedon käyttäjän organisaatiolta vaaditaan kiistomerkintöjen jakelun osalta?**
 - Uudet puuttuvien ilmoitusten rajapintapalvelut lisätään toimialan edustajan lausuman perusteella tietoluvulle ja niistä tiedotetaan käyttäjäorganisaatioita.
 - Pelkästään sähköistä asiointipalvelua käyttäviltä organisaatioilta ei edellytetä erillisiä toimia.
 - Rajapintapalveluita käyttävien organisaatioiden tulee olla yhteydessä Tulorekisteriyksikköön hyvissä ajoin ennen syksyn tietolupien toimeenpanoa, **jos organisaation omat järjestelmät eivät tule olemaan valmiita kiistomerkintöjen vastaanottoon 4.1.2027 alkaen.**

An aerial photograph of a vast, frozen body of water, likely a lake or sea. The ice is a deep blue color with various textures and patterns. A prominent, dark, winding channel or crack runs diagonally across the frame, starting from the bottom left and extending towards the top right. The text "Tietojen jakeluun liittyvät kysymykset" is overlaid in white, bold, sans-serif font, centered horizontally and slightly above the middle vertically.

Tietojen jakeluun liittyvät kysymykset

Tietojen jakelu 1/3

- **Päivittykö ilmoituksella joku päivämäärä Tulorekisteriyksikön tehdessä muutoksia ilmoitusversioon?**
 - Jos yksikkö oikaisee ilmoituksen tietoja, muodostuu tästä uusi ilmoitusversio tai uusi ilmoitus (mitätöintiä vaativat tilanteet). Ilmoitusversio/ilmoitus noudattaa samoja sääntöjä kuin maksajan antamana.
 - Kiiston tilan muutokset eivät päivitä jaettavia aikaleimoja.
- **Pelkän kiistomerkinnän tilan muutos ei aiheuta uutta ilmoitusversiota, päivittykö tällöin kuitenkin ilmoitusversion aikaleimat?**
 - Kiiston tilan muutos päivittää sisäistä aikaleimaa, jonka perusteella ilmoitus jaetaan. Tällä ei ole vaikutusta ilmoituksen jaettaviin aikaleimoihin.

Tietojen jakelu 2/3

- **Kun kiistomerkintä poistetaan ilmoitusversiolt, poistuuko samalla tietoryhmä "Ilmoitukseen kohdistuvat kiistot" (ReportDisputes)?**
 - Jos yhteenkään ilmoituksen versioon ei kohdistu enää jaettavia kiistoja (tilat 3, 5 ja 7), ei myöskään tietoryhmää "Ilmoitukseen kohdistuvat kiistot" jaeta. Tietoryhmä toimii herätteenä aktiivisille kiistoille ja tulorekisterin oikaisemille tiedoille.
- **Jos kiistetty tieto jaetaan tiedonsaantiprofiilin perusteella, näkyykö kiistomerkinnät ilman erillisiä toimia sähköisessä asiointipalvelussa?**
 - Kyllä. Käyttäjälle näytetään jaettaviin tietoihin liittyvät tilassa 3, 5 tai 7 olevat kiistot ilman erillisiä toimia.
 - Käyttäjä voi hyödyntää hakuehtoja rajatakseen ilmoituksia kiistomerkintöjen perusteella.

Tietojen jakelu 3/3

- **Jos on saatu uuden skeeman mukaisesti tietoja puuttuvista palkka- tai etuustietoilmoituksista, miten saadaan tieto kun puuttuvat ilmoitukset on annettu?**
 - Maksajan antamat ilmoitukset jaetaan normaalisti. Puuttuvien ilmoitusten skeeman mukaisesti jaettavassa aineistossa ei enää jaeta kyseisiä tietoja, kun kiisto on käsitelty niiden osalta. Käyttäjä voi esimerkiksi verrata muodostuneita tietoja aiemmin jaettuihin.
- **Onko puuttuvien ilmoitusten tietojen jakelussa huomioitu, että työeläkealalle voidaan jakaa vain kyseessä olevan työeläkevakuuttajan mukaiset tiedot? Onko jakelussa työeläkelaitoksen yhtiötunnukseen perustuva sääntö huomioituna?**
 - Jaettava tietosisältö on tulonsaajan ilmoittama. Se sisältää aikavälin sekä tulonsaajan ilmoittaman maksajan. Tietosisällössä ei ole sellaisia tietoja, joilla jakelua voitaisiin rajata tarkemmin.

Esimerkki ilmoituksen matkasta läpi prosessin 1/4

1. Suorituksen maksaja antaa palkkatietoilmoituksen 15.1.2027 klo 16.34.
2. Tiedon käyttäjällä on voimassa oleva jatkuva tilaus, jossa aineiston tyyppi on Palkkatietoilmoitukset - kaikki tulonsaajat. Poiminta-aikatauluksi on annettu klo 22.00 joka päivä. Maksajan antama ilmoitus poimitaan aineistoon 15.1.2027 klo 22.00.
3. Rekisteröity eli tulonsaaja tarkastelee ilmoitusta tulorekisterin sähköisessä asiointipalvelussa ja kiistää ilmoitukselta tulolajin 201 Aikapalkka. Hän vaatii tietojen oikaisua ja tietojen käytön rajoitusta. Hän tallentaa vaatimuksensa 20.1.2027 klo 22.50.
 - a. Järjestelmä tallentaa kiiston tilaksi 3 - Voimassa. Kiistolle annetaan sisäinen aikaleima 20.1.2027 klo 22.50. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversiona säilyy 1.

Esimerkki ilmoituksen matkasta läpi prosessin 2/4

4. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversio 1 poimitaan aineistoon 21.1.2027 klo 22.00.
 - a. Ilmoituksen **Palvelun tiedot** (ReportData) tietoryhmässä jaetaan tietoryhmä **Ilmoitukseen kohdistuvat kiistot** (ReportDisputes) ja siinä tieto **Voimassa oleva kiisto** (ValidDispute) arvolla "true".
5. Tulorekisteriyksikkö tutkii tulonsaajan tekemän vaatimuksen. Yksikkö voi:
 - a. todeta vaatimuksen virheelliseksi ja hylätä kiiston (**3A**)
 - b. todeta vaatimuksen olevan aiheellinen (**3B**)
 - c. todeta tulonsaajan antaman selvityksen vajaaksi ja pyytää lisäselvitystä.

Esimerkki ilmoituksen matkasta läpi prosessin **3A/4** - Virheellinen kiisto

6. Tulorekisteriviranomainen toteaa kiiston virheelliseksi. Asiasta annetaan hallinnollinen päätös tulonsaajalle.
7. Tulorekisteriviranomainen poistaa kiiston 4.2.2027 klo 14.33.
 - a. Kiistolle annettu sisäinen aikaleima päivittyy arvoon 4.2.2027 klo 14.33. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversiona säilyy 1.
8. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversio 1 poimitaan tiedon käyttäjän aineistoon 4.2.2027 klo 22.00
 - a. Ilmoituksen **Palvelun tiedot** (ReportData) tietoryhmässä ei jaeta tietoryhmää **Ilmoitukseen kohdistuvat kiistot** (ReportDisputes).

Esimerkki ilmoituksen matkasta läpi prosessin 3B/4 - Aiheellinen kiisto

6. Tulorekisteriviranomainen toteaa kiiston aiheelliseksi ja muodostaa siitä maksajalle oikaisuvaatimuksen.
7. Maksaja vastaanottaa oikaisuvaatimuksen ja korjaa ilmoitusta käyttäen tulorekisterin muodostamaa oikaisuvaatimuksen viitettä. Korvaava palkkatietoilmoituksen ilmoitusversio 2 vastaanotetaan 6.2.2027 klo 16.15.
 - a. Järjestelmä tallentaa kiiston tilaksi 5 - Kiistettyyn tietoon tehty muutos suorituksen maksajan toimesta. Kiistolle annetaan sisäinen aikaleima 6.2.2027 klo 16.15. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversiona säilyy 2.
8. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversio 2 poimitaan aineistoon 6.2.2027 klo 22.00.
 - a. Ilmoituksen **Palvelun tiedot** (ReportData) tietoryhmässä jaetaan tietoryhmä **Ilmoitukseen kohdistuvat kiistot** (ReportDisputes) ja siinä tieto **Kiisto, johon liittyy on tehty muutoksia suorituksen maksajan toimesta** (DisputeChangedByPayer) arvolla "true".

Esimerkki ilmoituksen matkasta läpi prosessin 4/4 - Aiheellinen kiisto

9. Tulorekisteriviranomainen tutkii tehdyn oikaisun ja toteaa tiedot korjatuksi tulonsaajan vaatimusten mukaisesti. Tulorekisteriviranomainen antaa asiassa hallinnollisen päätöksen.
10. Tulorekisteriviranomainen poistaa kiiston 7.2.2027 klo 12.36. Kiistolle annettu sisäinen aikaleima päivittyy arvoon 7.2.2027 klo 12.36. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversiona säilyy 2.
11. Palkkatietoilmoituksen ilmoitusversio 2 poimitaan aineistoon 7.2.2027 klo 22.00.
 - a. Ilmoituksen **Palvelun tiedot** (ReportData) tietoryhmässä ei jaeta tietoryhmää **Ilmoitukseen kohdistuvat kiistot** (ReportDisputes).

Huomioita ilmoituksen matkasta 1/2

- Jos aineistotilauksessa on käytetty poimintaehtoa 34 - Kiistettyjen ja ilmoitukselta puuttuvien tietojen näyttäminen, jaetaan ilmoitusversion 1 yhteydessä 21.1.2027 klo 22.00 poimitussa aineistossa Tulolajin yleistiedot (TransactionBasic) tietoryhmässä:

<TransactionCode>201</TransactionCode>

<TransactionCodeDenied>3</TransactionCodeDenied>

- Tieto ei siirry ilmoitusversioiden välillä, joten 6.2.2027 klo 22.00 poimitussa aineistossa ilmoitusversiolla 2 ei esiinny kyseistä tietokohtaista elementtiä. Se on edelleen ilmoitusversiolla 1.

Huomioita ilmoituksen matkasta 2/2

- Kiiston tilan muutokset eivät vaikuta ilmoituksen muihin tietoihin. Jaettavat aikaleimat ja tiedot säilyvät samoina, vaikka ilmoitus jaettaisiin uudelleen kiiston tilan muutoksen vuoksi.
- Poimintaehdolla 34 saatavat tarkemmat tiedot voivat edellyttää erillisen poiminnan tekemistä, jos kiistomerkinnät sisältävä ilmoitusversio ei osu muihin poiminnan ehtoihin.
- Riippuen poiminta-aikataulusta ja siitä, poimitaanko kaikki vai vain uusin ilmoitusversio aineistoon, voi saman ilmoituksen useampi ilmoitusversio nousta jakeluun joko ilmoituksen aikaleimojen ja/tai kiiston tilojen muutosten myötä.

An aerial photograph of a frozen body of water, possibly a lake or river. A dark, winding channel of open water or thin ice cuts through the lighter blue, textured ice. The channel starts from the bottom left and curves towards the top right. The surrounding ice has various shades of blue and white, with some visible cracks and patterns. The word "Kiitos!" is written in white, bold, sans-serif font in the center of the image.

Kiitos!